

tappert og at de nå øyeblikkelig måtte overgi seg. Etterhvert hadde tyskerne bare krigshavnen igjen, men de overga seg likevel ikke samlet. Tyskerne har ødelagt Cherbourgs havn så godt som mulig. Kaianleggene var laget av granitt for å motstå Atlanterhavets bølger. Derfor har det ikke lyktes tyskerne fullstendig å ødelegge havneanleggene. Dessuten lå allerede for et år siden planene ferdige til gjenoppbyggingen av havneanleggene i Cherbourg. Tyskerne kan ødelegge havner, men de allierte bygger dem allikevel raskt opp igjen. Vi har Derna, Bengazi, Tripoli, Augusta og Neapel, disse havner ble fullstendig ødelagt av tyskerne, men ble bygget opp igjen på kort tid av de allierte, Augusta på ett døgn. Erobringen av Cherbourg vil av denne grunn sikkert komme til å framskynne utviklingen på brohodet. Engelskmennene vest for Caen har nå gått til angrep på de tyske stillinger. Ved Caen står det kanoner med 7 meters mellomrom; også øst for Orne-munningen er det harde kamper i gang. Tyskerne hadde tenkt å sette flyvende bomber inn mot brohodet, men det viser seg at de allierte har erobret det dertil bereknede, men dog ikke ferdigbyggete utskyttingssted. Stillingen i Normandie er i dag svært vanskelig å greie for den tyske overledelse, fordi de franske friskarere er så sterke at de faktisk truer tyskerne i ryggen. Bretville og Fontany er erobret og vegen til Caen er brutt.

Østfronten: Den russiske offensiv pågår nå med full styrke på midt-avsnittet. Russerne har brutt igjennom de tyske linjer nord og syd for Vitebsk. Innbruddstedene er henholdsvis 80 km. brede og 30 - 40 km. dype. Mandag meldtes at russiske tropper har trengt inn i Vitebsk og omringet 5 tyske divisjoner som nå tilintetgjøres under voldsomme gatekamper. Ved Mogilev har de russiske styrker drevet en 75 km. bred og 30 km. dyp kile inn i de tyske forsvarsverker. De står nå 10 km. øst for byen. Byen Slobin er erobret. De russiske tropper står allerede 50 km. vest for Vitebsk. Et annet russisk framstøt går i retning av Orsja. Den røde arme står nå 3 km. fra byen. Russerne har gått over elven Dvina på en bredde av 35 km, og også elven Druth er overskredet NV. for Rogatsjev. På finskefronten fortsetter også offensiven. Kvitehavskanalen er fullstendig gjenerobret. To stasjoner på Murmanskbanen er også tatt, etter at russerne har gått over Svir i hele dens lengde og rykket fram opptil 40 km.

I t a l i a : General Alexanders tropper rykker videre fram i Nord-Italia. Havnebyen Piombino er erobret. De allierte er kommet mer enn halvvegs på vegen fra Grossete til Siena. På østkysten står de allierte styrker mindre enn 30 km. fra Ancona. De tyske tropper gjør allerede nå forberedelser på å rømme Livorno, ved å sprengte kaianleggene og andre viktige ting.

Luftoffensiven: De siste dagers bedrede værforhold har gjort mulig i stor utstrekning å bombe viktige mål på kontinentet. Jernbanenettet, veger, broer og skiftestasjoner i Normandie har vært sterkt angrepet. Sør for Caen angrep engelske bombemaskiner tyske troppeskonentrasjoner. Berlin og Bremen har vært utsatt for moskitoangrep. Rikskanselliet og Gestapokvarteret i Berlin er truffet natt til mandag. 1 000 fly har bombet Pas de Calais-området mandag.

D a n m a r k : I kjøbenhavn er det nå gjeninnført portforbud fra kl. 20 - kl. 6. etter at danske sabotører har sprengt en av de største våpenfabrikker i landet.

Siste meldinger: Det tyske forsvar på strekningen Vitebsk - Slobin, som er 250 km. lang, er i fullstendig oppløsning. Vegen til Polen og Øst-Preussen er nå ikke lang for de russiske armeer. Det meldes at polske og russiske partisaner i området like bak fronten har herredømmet over ikke så små områder.

UNGDOM. OG
HANDLING

Nr. 5. 5. Juli 1944.

K j ø b e n h a v n . Det blir meldt fra Sverige at streiken i Kjøbenhavn fortsetter og nå må betegnes som generalstreik. Den danske sabotasje er i den senere tid blitt stadig hissigere, og da en våpenfabrikk for en tid siden ble sprengt i luften, fikk kjøbenhavnerne portforbud. Dette ble straks neglisjert, og det brøt ut streik blandt havnearbeiderne. Om natten ble det brent bål, Hitlers bilde ble kastet i flammene og befolkningen gikk rundt i gatene og sang den danske nasjonalsangen og "God save the King". Enkelte steder oppsto regulære gatekamper og tyskerne skjøt på befolkningen med 37 mm. kanoner. Hospitalene var overfylte, og søndag måtte Rikshospitalet og Kommunehospitalet meddele at de ikke kunne ta inn flere sårede.

Man regner med ca. 100 drepte og ca. 800 sårede. Streiken fikk stadig større omfang. Fredag forstummet den kjøbenhavnske kringkasting. Tyskerne stoppet tilgangen på vann, gas og elektrisitet, og det var store vanskeligheter med matforsyningen. Til tross for at vegene offisielt var sperret, dro store deler av befolkningen ut av byen for å skaffe mat. Syklende ungdom og en rimelig svartebørs var til stor hjelp. Alle befolkningslag sto absolutt solidarisk. Tyskerne erklarte at det danske politi hadde sviktet sin oppgave og overtok selv vaktholdet. Tyske militære er blitt forsterket med 5 000 mann og Chalburgkorpset (danske frontkjempere) er tilkalt.

Kjøbenhavnerne nekter likevel å gjenoppta arbeidet før tyskerne går med på de krav som det danske frihetsråd stiller:

1. Opphevelse av unntagelsestilstanden.
2. Internering eller utvising av Chalburgkorpset.
3. Ingen repressalier som følge av streiken.
4. Tilgang på vann, elektrisitet og gas.
5. Åpning av vegene.

Tyskerne meddeler at streiken allerede er opphørt, men Times' korrespondent i Stockholm hevder at arbeidsstansen tvert imot har bredt seg til Aarhus og Kalundborg. Det siste er vel mest sannsynlig, all den stund Kalundborg senner ut stadig nye oppfordringer om å gjenoppta arbeidet. Dette skyldes antakelig at tyskerne ikke er gått med på de tre siste punktene i det danske frihetsråds erklæring.

Siste: Streiken opphører i dag. Tyskerne har kapitulert overfor danskernes krav.

++++

F o r e l d r e :

Dere vil gjerne oppdra Deres barn til anstendige, lovlydige borgere - til å hate tyskerne og elske Norge. For visst er dere gode jøssinger! Dere bifaller ethvert angrep på fiendefronten, beundrer våre hjemlige sabotørers mot og offervilje. Men - dere viker tilbake for tanken på deres egne barn som aktive hjemmefrontsoldater. D e må vernes og beskyttes mot Gestapokøller og mørkeseller.

Har dere lov å tenke slik ?

Verden står i brann. To livssyn er tørnet sammen. Demokrati og frihet mot vold og tyranni. Våre allierte ofrer liv og helse i slagmarkens helvete Tusener av foreldre sitter alene igjen. De har måttet gi avkall på famililykke og eget velvære i kampen for den felles sak. Vi kjenner krigsmålene. Vi vet de er verdt ethvert offer.

Har n o r s k e foreldre noen rett til personlige hensyn ?

tappert og at de nå øyeblikkelig måtte overgi seg. Etterhvert hadde tyskerne bare krigshavnen igjen, men de overga seg likevel ikke samlet. Tyskerne har ødelagt Cherbourgs havn så godt som mulig. Kaianleggene var laget av granitt for å motstå Atlanterhavets bølger. Derfor har det ikke lyktes tyskerne fullstendig å ødelegge havneanleggene. Dessuten lå allerede for et år siden planene ferdige til gjenoppbyggingen av havneanleggene i Cherbourg. Tyskerne kan ødelegge havner, men de allierte bygger dem allikevel raskt opp igjen. Vi har Derna, Bengazi, Tripoli, Augusta og Neapel, disse havner ble fullstendig ødelagt av tyskerne, men ble bygget opp igjen på kort tid av de allierte, Augusta på ett døgn. Erobringen av Cherbourg vil av denne grunn sikkert komme til å framskynde utviklingen på brohodet. Engelskmennene vest for Caen har nå gått til angrep på de tyske stillinger. Ved Caen står det kanoner med 7 meters mellomrom; også øst for Orne-munningen er det harde kamper i gang. Tyskerne hadde tenkt å sette flyvende bomber inn mot brohodet, men det viser seg at de allierte har erobret det dertil bereknede, men dog ikke ferdigbyggete utskyttingssted. Stillingen i Normandie er i dag svært vanskelig å greie for den tyske overledelse, fordi de franske friskarer er så sterke at de faktisk truer tyskerne i ryggen. Bretville og Fontany er erobret og vegen til Caen er brutt.

Østfronten: Den russiske offensiv pågår nå med full styrke på midt-avsnittet. Russerne har brutt igjennom de tyske linjer nord og syd for Vitebsk. Innbruddstedene er henholdsvis 80 km. brede og 30 - 40 km. dype. Mandag meldtes at russiske tropper har trent inn i Vitebsk og omringet 5 tyske divisjoner som nå tilintetgjøres under voldsomme gatekamper. Ved Mogilev har de russiske styrker drevet en 75 km. bred og 30 km. dyp kile inn i de tyske forsvarsverker. De står nå 10 km. øst for byen. Byen Slobin er erobret. De russiske tropper står allerede 50 km. vest for Vitebsk. Et annet russisk framstøt går i retning av Orsja. Den røde arme står nå 3 km. fra byen. Russerne har gått over elven Dvina på en bredde av 35 km, og også elven Druth er overskredet NV. for Rogatsjev. På finskefronten fortsetter også offensiven. Kvitehavskanalen er fullstendig gjenerobret. To stasjoner på Murmanskbanen er også tatt, etter at russerne har gått over Svir i hele dens lengde og rykket fram opptil 40 km.

I t a l i a : General Alexanders tropper rykker videre fram i Nord-Italia. Havnebyen Piombino er erobret. De allierte er kommet mer enn halvvegs på vegen fra Grossete til Siena. På østkysten står de allierte styrker mindre enn 30 km. fra Ancona. De tyske tropper gjør allerede nå forberedelser på å rømme Livorno, ved å sprengte kaianleggene og andre viktige ting.

Luftoffensiven: De siste dagers bedrede værforhold har gjort mulig i stor utstrekning å bombe viktige mål på kontinentet. Jernbanenettet, veger, broer og skiftestasjoner i Normandie har vært sterkt angrepet. Sør for Caen angrep engelske bombemaskiner tyske troppekonsentrasjoner. Berlin og Bremen har vært utsatt for Moskitoangrep. Rikskanselliet og Gestapokvarteret i Berlin er truffet natt til mandag. 1 000 fly har bombet Pas de Calais-området mandag.

D a n m a r k : I kjøbenhavn er det nå gjeninnført portforbud fra kl. 20 - kl. 6. etter at danske sabotører har sprengt en av de største våpenfabrikker i landet.

Siste meldinger: Det tyske forsvar på strekningen Vitebsk - Slobin, som er 250 km. lang, er i fullstendig oppløsning. Vegen til Polen og Øst-Preussen er nå ikke lang for de russiske armeer. Det meldes at polske og russiske partisaner i området like bak fronten har herredømmet over ikke så små områder.

UNGDOM OG
HANDLING

Nr. 5.

5. Juli

1944.

K j ø b e n h a v n : Det blir meldt fra Sverige at streiken i Kjøbenhavn fortsetter og nå må betegnes som generalstreik. Den danske sabotasje er i den senere tid blitt stadig hissigere, og da en våpenfabrikk for en tid siden ble sprengt i luften, fikk kjøbenhavnerne portforbud. Dette ble straks neglisjert, og det brøt ut streik blandt havnearbeiderne. Om natten ble det brent bål, Hitlers bilde ble kastet i flammene og befolkningen gikk rundt i gatene og sang den danske nasjonalsangen og "God save the King". Enkelte steder oppsto regulære gatekamper og tyskerne skjøt på befolkningen med 37 mm. kanoner. Hospitalene var overfylte, og søndag måtte Rikshospitalet og Kommunehospitalet meddele at de ikke kunne ta inn flere sårede.

Man rekker med ca. 100 drepte og ca. 800 sårede. Streiken fikk stadig større omfang. Fredag forstummet den kjøbenhavnske kringkasting. Tyskerne stoppet tilgangen på vann, gas og elektrisitet, og det var store vanskeligheter med matforsyningen. Til tross for at vegene offisielt var sperret, dro store deler av befolkningen ut av byen for å skaffe mat. Syklende ungdom og en rimelig svartebørs var til stor hjelp. Alle befolkningslag sto absolutt solidarisk. Tyskerne erklarte at det danske politi hadde sviktet sin oppgave og overtok selv vaktholdet. Tyske militære er blitt forsterket med 5 000 mann og Chalburgkorpset (danske frontkjempere) er tilkalt.

Kjøbenhavnerne nekter likevel hårdnakket å gjenoppta arbeidet før tyskerne går med på de krav som det danske frihetsråd stiller:

1. Opphevelse av unntagelsestilstanden.
2. Internering eller utvisning av Chalburgkorpset.
3. Ingen repressalier som følge av streiken.
4. Tilgang på vann, elektrisitet og gas.
5. Åpning av vegene.

Tyskerne meddeler at streiken allerede er opphørt, men Times' korrespondent i Stockholm hevder at arbeidsstansen tvert imot har bredt seg til Aarhus og Kalundborg. Det siste er vel mest sannsynlig, all den stund Kalundborg senner ut stadig nye oppfordringer om å gjenoppta arbeidet. Dette skyldes antakelig at tyskerne ikke er gått med på de tre siste punktene i det danske frihetsråds erklæring.

Siste: Streiken opphører i dag. Tyskerne har kapitulert overfor danskernes krav.

++++

F o r e l d r e :

Dere vil gjerne oppdra Deres barn til anstendige, lovlydige borgere - til å hate tyskerne og elske Norge. For visst er dere gode jøssinger! Dere bifaller ethvert angrep på fiendefronten, beundrer våre hjemlige sabotørers mot og offervilje. Men - dere viker tilbake for tanken på deres egne barn som aktive hjemmefrontsoldater. D e må vernes og beskyttes mot Gestapokøller og mørkeseller.

Har dere lov å tenke slik ?

Verden står i brann. To livssyn er tørtet sammen. Demokrati og frihet mot vold og tyranni. Våre allierte ofrer liv og helse i slagmarkens helvete. Tusener av foreldre sitter alene igjen. De har måttet gi avkall på famililykke og eget velvære i kampen for den felles sak. Vi kjenner krigsmålene. Vi vet de er verdt ethvert offer.

Har n o r s k e foreldre noen rett til personlige hensyn ?

Norge er i krig. Enhver nordmann er i dag soldat. Vi kan ikke føre åpen våpenkamp, men det finnes andre måter å ramme fienden på. Dere mener kanskje at dere selv er for gamle eller for udugelige til aktiv innsats. Deres barn derimot er fyllt av ungdommelig tro, glød og vilje. De vil tjene sin verneplikt. Dersom dere hindrer dem i det - ja hva så med deres pene oppdragelse og de lovlige, anstendige borgere? Da gjør dere jo deres egne barn til det forakteligste og usleste dere vet: forrædere!

Går dere rundt i angst og beven for selv å måtte ta en støyt - bli sendt på Grini som gissel? Er ikke et eldre gissel på Grini ti ganger bedre enn en ungdom i tysk fangenskap eller krigstjeneste? I krig hersker andre lover enn i fred. Dette gjelder også de gamle uskrevne familielovene.

Det hender kanskje nå at middagstiden blir glemt? Får dere korte beskjeder som: "Kommer ikke hjem før imorgen!" "Tar med en kamerat hjem inatt!" o.s.v.? Deres sønn eller datter har kanskje ikke så god tid til oppvask, vedbæring eller køstång? Dere har ingen rett til å mase, skjenne eller spørre, - ingen krav på deres barns fortrolighet. En soldat kan ikke rope militære hemmeligheter.

Kan hende det føles bittert å miste foreldreautoriteten? Ville det ikke føles enda bitrere å vite at vår nasjonale og åndelige frihet var tapt for alltid? Den kan bare vinnes tilbake gjennom kamp, lidelse og offer. Foreldre verden over må stå samlet bak sine barn! Hver enkelt soldats innsats er med på å bringe freden og friheten nærmere.

+++++

Østfronten står i sentrum for ukens begivenheter. På de 11 dager som offensiven har vart har russerne tilbakelagt halvparten av vegen til Østpreussen, og står nå 200 km. derfra. Den møysommelig oppbygde "Vaterlandsstellung" er brutt fullstendig sammen. Hjørnestenene Mogilev, Orsja og Vitebsk ble stormet etter få dager. Torsdag ble det meldt om Bobruisks fall. Lørdag kom nyheten om at russerne hadde over-~~skredet den polske grense av 1939, og gått over Beresina på en 110 km.~~ front. Samtidig fallt Beresina. Like etter kom meldingen om Borisovs fall. Den tyske flukt vestover har etter disse begivenheter fått rekordfart. Søndag sendte Deutsche Nachrichtenbureau ut en melding om at Minsk, Hvite-Russlands hovedstad og den siste barriere mot Warsjawa, måtte holdes for enhver pris. Mandag aften, 24 timer senere, meldte Stalin at byen var erobret. N.v. og s.v. for Minsk truer en russisk knipet, igbevegelse med å ut-slette 200 000 tyske tropper. - Polen har intet naturlig forsvar, og den røde hær kan fritt rulle over de polske sletter. Her polske folkehær står ferdig til å slutte seg til russerne. - I Estland viser tyskerne tydelig tegn på nervøsitet og gjør forberedelser til å evakuere sjøvegen. Videre meldes om gatekamper i Polotsk og fortsatt framgang i Finnland.

Siste: Polotsk er erobret. Tyskerne overgir seg bataljonvis, og russerne står nå 75 km. v. for Polotsk og 60 km. v. for Minsk.

Vestfronten: Fredag aften jaget amerikanerne de siste tyske tropper fra Cherbourgshalvøya. Mandag morgen begynte de en ny offensiv sydover mot La Haya du Pruits. Om aftenen hadde de allerede trengt 2 - 5 km. inn i landet på en 40 km. bred front. De står nå 3 km. fra La Haya du Pruits. Ved Caen har de britiske tropper skiftet ut og forbedret sine stillinger. 11 av de veger som fører til Caen er på britiske hender. Maquis tropper har avskåret enhver forbindelse over Pyreneene.

Italia: Fremgangen fortsetter på alle frontavsnitt. I vest har allerede erobret Cecina, s. for Livorno. På midtfronten er de gått forbi Trasimenosjøen. Mandag ble det meldt at det viktige knutepunkt Siene er erobret av franske tropper. Ved Adriaterhavet har 8. arme gått over Musonelva, tatt byene Loreto og Osimo og står 20 km. fra Ancona. I Norditalia er det brutt ut borgerkrig. I Torino er det generalstreik. Det tyske fangetall øker stadig på alle fronter, og er nå kommet opp i 200 000 på en måned.

Luftkrigen: Tysklands oljeforsyninger angripes på 7 uke. Særlig raffinier-er, havner og jernbaneknutepunkter på Balkan. T.s oljeproduksjon 30% av nrm. London: Kronprins Olav er utnevnt til øverstkommanderende og general Hantsteen til nestkommanderende over alle norske styrker.

U N G D O M O G

H A N D L I N G

Nr. 6.

12. Juli

1944.

Fra samhold i krig til felles innsats i fred.

Det norske folk står i dag samlet i kamp på liv og død. Det gjelder alt vi representerer som folk, av åndelig og materiell kultur, av politiske og sosiale fremskritt. Med ett slag er alt det som samler folket blitt sterkere enn alt det som har skilt. Rang og stilling, formue og erhvervede rettigheter er ikke lenger avgjørende. Under krigen, terroren og utplyndringen blir gamle motsetninger fjernet, og gamle skiller mellom klasser, grupper og stender satt til side. Det er bare en oppgave som teller, kampen mot undertrykkerne.

Den nye situasjon har bragt for dagen krefter og egenskaper i det norske folk som tidligere ikke trådte tydelig fram. Både i det norske folkets og i omverdenens øyne er disse nye kreftene og egenskapene som under de største nederlag og skuffelser har gitt forvisningen om den endelige seier. Det hersker sterk og begrundet tillit til at denne stemning vil være så lenge fienden står i landet, og inntil den endelige seier er vunnet selv om det skal trekke ut i lang tid ennå. Vi må styrke og underbygge denne holdning med all makt.

I dette arbeid er det et hovedspørsmål som stadig raiser seg med fornyet styrke. Vil denne nye enighet også være etter gjenerobringen? Eller er det nye samhold, tross alt, bare noe forbigående uten grunnlag i virkeligheten når den felles ytre fare er over? Vil gjenopprettelsen av fredelige forhold også bety at gamle særinteresser og motsetninger skal gjenoppstå?

Det er å vente at synet på dette spørsmål vil være forskjellig etter den stilling en hadde i det norske samfunnet før 9. april 1940. Men det som har skjedd har også gitt mange et annet syn på disse spørsmål enn før. Begivenhetene har virket så sterkt både materielt og åndelig at det er vanskelig å tenke seg at tilstenden før 9. april skal kunne gjenopprettes helt, selv om noen skulle ønske det. Ingen vil etter denne krig se på samfunnsoppgavene på samme måte som før. Oppgavene er andre, menneskene vil heller ikke være de samme. Den selvtillit, den kjærlighet til land og folk som denne krig har gjenskapt og fornyet, knytter seg til det Norge vi har bygget gjennom generasjoners kamp og slit. Men ikke bare det. Det knytter seg til forventningene også om det nye og rikere Norge som vi kan skape ved hjelp av den nye enhet og den nye kraft som krigen har frambrakt.

Det er bare en måte vi kan føre denne nye enhet og de nye verdier videre på. Det er ved at det norske folk blir like klar over de felles oppgaver som møter det når landet igjen blir fritt, som det i dag er klar over oppgavene i kampen mot den felles undertrykker. Vi tror fredens oppgaver vil kalle på en liknende felles innsats som krigens. Vi tror at det norske folk vil være like beredt til å gå samlet inn for fredens mål som for krigens, hvis det først blir seg de veldige nye oppgaver bevisst.

Betydningen av plan og felles offer har gått opp for folkene i alle land, og vil prege etterkrigens arbeid verden over. Spørsmålet om forsyninger og gjenoppbygningen vil anta slike dimensjoner at det bare kan løses ved en samlet nasjonal innsats. Det blir ikke lenger spørsmål om å velge mellom planløshet og plan. Spørsmålet blir hvilken plan. Vi vil bare kunne hevde oss i det nye internasjonale samarbeidet ved selv å være på høyde med den utvikling som pågår på dette område. For oss blir spørsmålet Hva er den beste plan for Norges innsats i den nye verden?

Det norske demokrati fra før 1940 har en høy plass i verdens bevissthet.

Men heller ikke i vårt land har demokratiet vært det brede folkestyre det burde være. Alt for mange av oss stilte oss sløve overfor høyviktige sosiale og økonomiske problemer - vi "interesserte oss ikke for politikk". I dag er vi alle bremende opptatt av kampen for Norges frigjøring. Vi føler det som vår plikt å gjøre vår innsats på en slik måte at denne frigjøringskampen kan bli ført seierriktig til ende så hurtig som mulig.

Men når så fienden er drevet vekk fra norsk jord - da begynner en ny kamp. Kampen for å gjøre Norge til et virkelig demokratisk land, kampen for å få alle samfunnsmedlemmene til å "interessere seg for politikk". Det må bli vår oppgave å bevare den gløden vi viser i dagens strid, bevare den så frisk og levende at vi i morgen kan gjøre en effektiv innsats for å skape en bedre samfunnsånd, en riktigere samlingsteknikk, et sannere demokrati.

Østfronten: Den tyske tilbaketrekningen fortsetter, og fangetallet øker stadig. Under en konferanse med Hitler har sjefen for den tyske generalstab uttalt at tyskerne ikke hadde store nok styrker til å holde fronten. Hitler har gitt ordre til at alle reserver skulle settes inn for å demme opp for det russiske stormløpet. Hovedtyngden i det russiske angrepet ligger framleis på midtfronten. Av 50 tyske divisjoner er 25 ødelagt, og mange redusert til en brøkdel av sin styrke. På 7 dager har den røde arme rykket fram 150 km. og står nå ca. 100 km. fra Østpreussen. Vilna er fullstendig omringet, og russerne er rykket inn i Litauen. Jernbanen Dvinsk-Vilna er brutt. Tyskerne har da bare en retretveg fra randstatene, banen Riga-Königsberg. Russerne nærmer seg denne banen og truer 400.000 tyskere i den nordlige sektor med å bli avskåret. Lenger syd er Bida og Baranovitshe erobret, Kovel rømmet av tyskerne. På finskefronten har russerne tatt Salmi, vest for den russiske grense 1939. Siste: Det meldes at den russiske knipetangbevegelse vest for Minsk er fullbyrdet.

Vestfronten: De harde kamper i Normandie fortsetter uten pause. Veldige styrker står oppmarsjert på begge sider. På fronten Tilly-Caen har Rommel satt formasjoner så tette at en må tilbakke til forrige verdenskrig for å finne maken. Søndag ble Caen erobret. Tyskerne har gjort forbitret motstand hele tiden, da byen har vært midtpunktet for det tyske forsvar. Foruten å være mellomstasjon for jernbanen Cherbourg-Paris, utgangspunkt for 5. riksveg, er den Frankrikes 7. største hamneby. Syd for Caen fortsetter de allierte sin framrykking og har oversteget Orne på en 3 km. bred front. På vestkysten har amerikanerne erobret La Haya du Puits, og søndag sto de 3 km. syd for byen. På midtavsnittet rykker allierte tropper fram langs Vire-elven og står nå 3 km. fra Saint Lo. Cherbourg havn er snart i så god stand at den kan ta imot tankladningskip. General König, sjefen for de franske innenlandsstyrker som nå står 30 km. fra fronten i Normandie, oppholder seg i byen. U.S.A. har anerkjent den franske nasjonalkomite med general de Gaulle i spissen som representant for den franske motstandsbevegelse og administrator for fransk sivilforvaltning inntil franskmennene ved frie valg selv kan velge sin regjering.

Italia: De allierte som kjemper seg fram mot tyskernes annen Adolf Hitler-linje, Pisa-Firenze-Rimini, møter nå større motstand enn før. På vestkysten 15 km. syd for Livorno har de allierte erobret Rosignano. I nord truer 5. arme med å avskjære Livorno. Ved Arezzo og Ankonina har de allierte hatt en del framgang, men fronten er stort sett uforandret. Det meldes om streiker i Milano, Torino og Genua.

Svevriga: Den svenske regjering heftet fredag tyskerne eventuell gjennommarsj gjennom Sverige fra Finland eller noen annen front.

Danmark: Etter at kong Kristian ble holdt isplert i fjor, og den danske regjering opphørte sin virksomhet har det danske frihetsråd med Christmas Møller som formann vært den eneste lovlige danske regjering. Denne regjering er nå anerkjent av Russland, og Tomas Døssing er sendt til Russland som representant. Frihetsrådet er fra før representert i Washington og London.

UNGDOM OG
HANDLING

Nr. 7.

19. Juli

1944.

Vi er ikke nazister.

Urett og vold rår i landet. Vi styres av masse mordere, forrædere og storsvindlere. Makt- og pengebegjer, sadisme, de laveste og usleste menneskelige egenskaper får fritt utfolde seg. Vi er i krig - ikke bare mot disse samvittighetsløse bandittene selv, men mot hele den mentaliteten de representerer. Vårt mål er demokrati, frihet, rettferdighet, rettsikkerhet. De "norske" avisene har imidlertid i det siste vært opptatt av nordmennenes stadig synkende moral og tankegang. Jøde-bolsjevik-plutokratene i London og Moskva har hisset det norske folk til hat og hevnløst og "bolsjevikterror", har berøvet dem enhver sund tankegang, ethvert begrep om redegelig ferd. Bakhold, snikmord og attentater hører til dagens orden. Fredelige, fromme naziborgere er blitt martyrer. De svever stadig i livsfare, skyr mørke trappeoppganger og trange smug - ikke engang Karl Johan er trygt midt på lyse dagen. "Rottene fra underverdenen" driver et hårreisende, hensynsløst spill med sine landsmenns liv. Og i mange tusen jøssinghjem gnir en seg i hendene og kroer seg ved tanken på flytende naziblod og hånler av sørgende enker og barn.

Stakkars terroriserte nazister.

Det kunne kanskje være dem til trøst og lindring om vi forklarte dem at denne mentaliteten er deres egen - den kan aldri bli vår.

Norsk lov, bygget på norske begreper om rettferdighet har nazistene satt ut av kraft. Naturligvis. Forbrytere har aldri hatt noe til overs for loven. Til gjengjeld driver de reneste masseproduksjon av forordninger og lover som passer dem selv. Men norsk lov - norsk rettferdighetssans lever enda. Den lever i hver nordmanns hjerte. Vi har ingen offisiell norsk domstol, men den finnes - og den dømmer. Forholdene tillater ikke vanlig rettergang med forhør og forsvarere, selv om det var slik vi ville hatt det. Men den norske, såkalte "underjordiske" domstol dømmer bare på sikre beviser (det er vel mer enn en kan si om nazidomstolene). Avstraffingen burde utsettes til det ble fred og ordnete rettsforhold, men i visse høve kan det rett og slett være uforsvarlig å la angivere og forrædere få fritt spillerom i mellomtiden. De betyr som oftest en direkte trussel mot gode nordmenns liv. Dessuten kan frykten for straff gjøre quislingene en smule betenkelige når det gjelder å begå misgjerninger. De fleste av dem har en snev av forfølgelsesvanvidd - javel, de er forfulgt, ikke av nordmenns råhet og blodtørstighet, men av rettferdigheten. Det er ikke deres landsmenns hat, men deres egen markstukne samvittighet som gjør dem mørkredde midt på lyse dager. Så sant det overhodet er mulig, skal ikke nazistene henrettes før de er trukket til ansvar for en vanlig norsk domstol etter krigen.

Det har vært snakk om "lovløse dager" i Norge når krigen er slutt, med lynching, massakrering og seigpining over en lav sko. All oppspart forbitrelse og raseri skal få fritt avløp.

Er det Nordmanns vis? Nei!

Tyskere og quislinger er talsmenn for denne ånden. Derfor er vi i krig med dem. Men ville det da ikke være et knusende nederlag for oss om vi selv gjorde bruk av nazimetoder? Da har nazimentaliteten likevel seiret, på tross av tyskernes militære nederlag.

Rettsikkerhet er noe av det vi først og fremst har kjempet for. Har det bare vært talemåter?

Vi vet hva lovløse tilstander betyr. Mange års fremmedherredømme har lært oss det. Vi vet hvor megen urett som kan begås mot uskyldige mennes-

ker. Straffen skal ramme de skyldige, og den rammer hardt. Men dommen skal avsies på lovlig måte. Dessuten - ville ikke en slik vilkårlig behandling virke stikk imot sin hensikt? Dømt av norsk rett etter bevisførsel og for svar vil de for alltid være stemplet som det de er - forbrytere. Men under "lovløse" dager vil de kunne vekke medlidenhet - ettetiden vil kanskje tilstå dem et aldri så lite politisk martyrium.

Når nå krigen snart er slutt er det vår kamp begynner for en bedre verden. Vi unge vil være med å bekjempe ethvert utslag av nazimentalitet, og fremme de beste og verdifulleste egenskapene i folket vårt, stadig bringe menneskene og samfunnet framover. Vi vil ikke svike idealene eller vike fra linjen! Hitlers ånd skal ikke overleve ham selv. Aldri blir vi nazister!

Krigsoversikt.

Østfronten: I Russland fortsetter tyskerne sin tilbaketrekning i samme tempo som før. Men den russiske hær er en mester i å forfølge dem. Siden offensivens begynnelse har den tatt 130 000 fanger og drept 250 000. Tyskerne har med andre ord mistet en femtedel av sine styrker på østfronten. Det russiske press mot Østprøssien er stadig like kraftig. I den siste uken har russerne på dette avsnitt fullført befrielsen av Vilna, tatt det viktige støttepunkt Grodno, og gått over elven Niemen på flere steder mellom Grodno og Kaunas. Under offensiven mot Bialystok og Brest Litovsk er Volkovitsk og Pinsk erobret. Dessuten er det i de siste dager blitt meldt om to store nye offensiver, en i nord, vest for Novo Sokolniki, hvor Idritsa, Dressa og Opotska er falt, - en i syd i retning av Lwow.

Normandi: Mens tyskerne i øst stadig oppgir terreng for å spare på soldatene, later det til at det omvendte er tilfelle på vestfronten. De allierte rykker langsomt fram under forbitret motstand fra tyskerne. I vest har amerikanske styrker gått over Ai og trengt inn i Lessay, på midtfronten erobret Saint Lo, og i øst har engelskmennene og kanadierne gått over Orne på flere steder og blandt annet erobret Vaussel. Igår ble det for første gang satt inn virkelig store flystyrker under angrepen. På fire timer ble det sluppet ned 8 000 tonn bomber bare i Caen-avsnittet.

Italia: Her møter de allierte samme seige motstand som i Normandi, men rykker likevel langsomt og sikkert framover. Den siste uken har de allierte inntatt Peccioli og Pontedera og begynt på beleiringen av Livorno i vest, tatt Poggibonsi, Castellina, Arezzo og Gubbio inne i landet og kjemper nå om Ankona i øst.

Den norske hjemmefronts ledelse gjentar sin appel til ungdommen i "den farlige alderen" om å opprettholde deknningen og stå fast mot fiendens mer og mindre kamuflerte forsøk på å bryte fronten. Ved å holde seg tilsynelatende passiv, og ved å spre falske rykter om å reise hjem fra skauen vil han forsøke å skape en trygghetsfølelse blant gutta slik at han lett kan få tak i dem når han en gang slår til. Den norske hjemmefronts ledelse har i disse dager sendt ut parolen om at gutta skal hjelpe bøndene. Men den mener absolutt ikke at man nå skal forlate sine dekningsplasser og styrte ned i bygda og ta arbeid hos den første den beste bonde.

Organiser hjelpen til bøndene! Hjelp dem som har ytet dere støtte, samme i hvilken form. La tvilsomme bønder og svartebørsbønder skaffe seg sin arbeidshjelp på andre markeder. Organiser sikringstjenesten mens dere arbeider på jorda, og vær parat til flukt på minste varsel.

Opprett sambandstjeneste så dere aldri mister kontakten med hverandre!

+++++

SE OPP FOR PROVOKATØRER!

VÆR FORSIKTIG!

UNGDOM OG
HANDLING

Nr. 8.

26. Juli

1944.

Krigens gang gir grunn til optimisme. Men det må ikke føre til slapphet og likegladhet. Ennå er ikke seiren vår. Vi har ingen rett til å sitte med hendene i fanget og forlange at andre skal befri oss. Det er vår plikt selv å gjøre en innsats. Å overlate pliktene til andre vil si å overlate dem rettighetene!

Det gjelder å knekke Tyskland militært, å sette en stopper for Hitler-tyranniet. Men dermed er ikke målet, et sant demokrati, nådd. Det krever stadig kamp, stadig arbeid i år framover. Kampen mot nazismen er bare et forspill. De største og mest krevende oppgavene vil melde seg når krigen er slutt. Da gjelder det å bygge et samfunn som kan hindre en gjentakelse av det vi nå gjennomlever. Det krever et våkent, opplyst og aktivt folk. Ellers vil makten og ansvaret bli overlatt til en liten gruppe som har valgt politikken som leveveg, mens andre "ikke interesserer seg for denslags." Det hele blir forflatet og banalt, en karikatur av det sanne demokrati. Fire krigsår uten fritt åndsliv og fri diskusjon har virket sløvende, og resultert i en manglende evne til selvstendig tenking, en åndelig dovenskap. Dette gjelder mer og mindre for hele folket, men det ser ut som om særlig en del av de unge piker er falt i en slags åndelig dvale. Den reaksjonære strømmingen innen kvinnesaken bærer en god del av skylden. Vi er faktisk på veg til å få igjen Camilla Collets og Jonas Lies kjedelige og ynkerverdige kvinnetyper. Den norske gjennomsnittspiken av i dag har mer enn nok med simpelt hen å være kvinne. Interessesfæren rekker ikke ut over Hans, Petter eller Ola, gullringen, utstyret og leiligheten. Vi har eksempler på piker som ikke har lest en avis, offentlig eller hemmelig på tre år. De "interesserer seg ikke for politikk". Et temmelig hardt slag mot demokratiet og framskrittet.

Det har kostet generasjoners kamp og arbeid å få verden til å innse at samfunnsindividene ikke kan inndeles i mennesker og kvinner. Kvinnen har oppnådd samme rettigheter som mannen, menneskelig, sosialt og politisk, og har også vist seg å stå på høyde med ham i intelligens og dyktighet. Fanatiske og ytterliggående kvinner har riktignok skapt en liten begrepsforvirring med guttesveis, lange bukser, røyking, banning og plystring. De har gitt inntrykk av at kvinnen mer og mer skulle bli mann. Denne missforståelsen er det vel som først og fremst har skapt motstand, en stille og innbitt kamp for å bevare "das ewig weibliche".

Men nettopp fordi kvinnen ikke kan tenke, føle og mene som mannen, kan hun ikke overlate hele samfunnsordningen til ham. Hun utgjør minst halvparten av befolkningen, og i et demokratisk land skal som bekjent alle interesser være representert.

Demokratiets framtid betyr kvinnens framtid. Det er selvmotsigende å tenke at "politikk" er en kjedelig mannfolkobby, som ikke vedkommer en husmor. Hverken personlig eller hjemlig lykke kan eksistere i et diktatorland, hvor konsentrasjonsleire og torturkamre betyr en stadig trussel.

Skal vi ha det minste håp om å skape et sterkt og sant demokrati, og hindre og utelukke muligheten for ufred, vold og tyranni, må de unge pikene rives ut av dvalen, tvinges til å åpne øynene og se de virkelige verdiene i livet. Går de sovende gjennom krigen, kan en ikke vente annet i fredstid.

Nettopp i denne tiden skal grunnlaget bygges for framtiden.